

Pedagoško/andragoška dejavnost v Loškem muzeju v letu 2010

V letu 2010 smo v Loškem muzeju pripravili številne pedagoške/andragoške dejavnosti, skupaj nad 500 dejavnosti, za več kot 12.000 obiskovalcev, ki so prihajali v muzej v skupinah ali posamezno. Pripravili smo program za obiskovalce stalnih muzejskih zbirk in muzeja na prostem na grajskem vrtu, za obiskovalce občasne razstave o ognjenem orožju *Kaj jemlješ ti orožje, sin?*, ki je bila na ogled v muzejski galeriji, in obiskovalce Galerije Franceta Miheliča, slikarjeve stalne zbirke. Pri tem smo se povezali z različnimi organizacijami in pripravili posebne dogodke, kjer smo predstavili muzej ter osveščali javnost o pomenu ohranjanja kulturne dediščine.

Največ programov je bilo namenjenih osnovnošolskim skupinam. Te obiščejo muzej v okviru šolskega pouka ter v okviru kulturnih, naravoslovnih in tehničnih dni. Muzejski pedagoški programi se navezujejo na učne vsebine, tako pri zgodovini in spoznavanju družbe kot tudi pri slovenščini, likovnem in tehničnem pouku, gospodinjstvu itd.. Za osnovnošolce in srednješolce smo, poleg vodenih ogledov, pripravili še muzejske učne ure z učnimi listi in ustvarjalne delavnice, kjer so otroci spoznavali dediščino in vrednote dediščine na način doživljajskega učenja. Naj navedem nekaj primerov tovrstnih dejavnosti: učna ura iz arheologije, kjer se otroci lahko dotaknejo muzejskih predmetov, ustvarjalna delavnica *Tkanje s tkalsko deščico*, kjer na tradicionalen način stekajo zapestnico, voden ogled starega mestnega jedra *Skriti zaklad*, kjer skozi igro odkrivajo novo znanje in vedenje.

Posebej naj omenim našo novo dejavnost, doživljajsko delavnico *Od zrna do kruha*, ki se odvija v avtentičnem okolju muzeja na prostem, na grajskem vrtu. Otroke seznanja z dediščino peke kruha pri nas, s simboliko kruha ter šegami in pregovori o njem. Delavnico smo prvič pripravili ob *Dnevi evropske kulturne dediščine*, septembra 2010, ko smo ob tej priložnosti prenovili tudi mlin na grajskem vrtu. V Škoparjevi hiši (v muzeju na prostem) so otroci opazovali mojstrico pri peki kruha v krušni peči, spoznavali različne vrste žit,

kmečko orodje in kuhinjsko posodje. Sami so mesili testo in poskusili svoj kruhek, spečen v kmečki peči.

Za srednješolce pripravljamo že ustaljene oblike muzejskega pedagoškega dela; med njimi je tudi vsakoletni obisk dijakov 1. letnika škofjeloške gimnazije. Zanje pripravimo program vodstev in likovnega ustvarjanja, ki poleg poglobljene razlage kustosov vključuje tudi ogled Galerije Franceta Miheliča. V tem letu smo pripravili še poseben program za maturante in ga vključili v *Katalog ponudbe kulturnih ustanov na maturi*, ki je dostopen na spletni strani Ministrstva za kulturo. Program se kot muzejska učna ura navezuje na dva maturitetna tematska sklopa pri zgodovini, *Srednjeveška mesta in podeželje* ter *Slovenci v srednjeveškem rimsko - nemškem cesarstvu*.

Posebno pozornost smo v tem letu namenili najmlajšim obiskovalcem. Ob *Tednu otroka* smo se pridružili skupnemu projektu 28 slovenskih muzejev, imenovanem *Z igro do dediščine*. Projekt je potekal pod okriljem Pedagoške sekcije Skupnosti muzejev Slovenije. V našem muzeju smo ga zasnovali tako, da smo vrtčevske otroke povabili, naj se nam pridružijo ob zakurjenem grajskem kaminu in prisluhnejo grajskim pripovedkam. V ta namen smo v muzeju izdali tudi knjižico za otroke, v obliki stripa, avtorjev Jelene in Matjaža Bertonclja. Knjižica z naslovom *O škofu, mostu in starem gradu* otrokom približa kulturno dediščino na način, ki je blizu njihovemu doživljanju, in pripomore k njeni prepoznavnosti ter spoštovanju. Zaradi zanimanja vrtčevskih in šolskih skupin smo projekt podaljšali še v november.

Učenci 5. razreda OŠ Škofja Loka - Mesto na doživljajski delavnici *Od zrna do kruha*, 30. september 2010. (iz fototeke Loškega muzeja)

Že tretje leto zapored je v muzeju potekal projekt *Prostovoljni kulturni mediatorji v muzeju*, ki ga izvajamo v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje pri Društvu upokojencev Škofja Loka. S projektom omogočamo prostovoljno delo starejših v muzeju, cilja projekta pa sta: ob pomoči kulture in novega znanja izboljšati življenje v tretjem življenjskem obdobju ter spodbujati vključevanje starejših v lokalni razvoj. Dobre izkušnje, ki izhajajo iz tega projekta, je muzej predstavil že na Zborovanju slovenskih muzealcev, oktobra 2009, v Bovcu.

Skupina prostovoljnih kulturnih mediatorjev deluje na način vzajemnega učenja. Sestavlja jo deset slušateljev univerze, ki v muzeju pridobljeno znanje ponudijo v dobro drugih in v javno dobro. S tem prispevajo k večji dostopnosti in uveljavljanju muzeja, da ta tudi z njihovo pomočjo uspešno uresničuje svoje poslanstvo. Naši prostovoljni kulturni mediatorji so dobitniki Priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemne učne dosežke skupine za leto 2008. Tudi v letu 2010 so spremljali obiskovalce in jim posredovali informacije na muzejskih razstavah ter v Škoparjevi hiši. Sodelovali so pri urejanju muzejske strokovne knjižnice in skupaj prispevali nad 500 ur prostovoljnega dela. Svoje delo v muzeju so predstavili na srečanju prostovoljcev, predstavnikov slovenskih Univerz za tretje življenjsko obdobje, ki je potekalo v Narodnem muzeju Slovenije.

Osnovnemu poslanstvu in pričakovanjem javnosti smo v muzeju sledili tudi z različnimi predstavitvami in dogodki. Tako smo pripravili naslednje posebne dogodke:

Dnevi odprtih vrat – prost vstop oziroma vstop po simbolni ceni in vodeni ogledi:

- Slovenski kulturni praznik, 8. februar 2010
- Mednarodni muzejski dan in Teden družine, 18. maj 2010

vodeni ogledi Škoparjeve hiše

- Dnevi evropske kulturne dediščine, 30. september 2010
- Dnevi turizma na Loškem, 2. oktober 2010

voden ogled in pohod po treh Loških gradovih

- Ta veseli dan kulture, 3. december 2010

Prizadevni prostovoljni kulturni mediatorji Loškega muzeja. (iz fototeke Loškega muzeja)

Strokovna predavanja:

Škofjeloški historial, 28. in 29. junij 2010

- Jože Štukl: *Loška slikana meščanska keramika*
- Jože Štukl: *Srednjeveška Škofja Loka*
- Biljana Ristić: *Cehi na Loškem*

Ta veseli dan kulture, 1. december 2010

- Jože Štukl: *Razvoj ognjenega orožja od začetkov do današnji dni*

Predstavitve knjig in tiskovne konference:

- Jelena in Matjaž Bertonec: *O škofu, mostu in starem gradu*, 30. september 2010
- Viktor Žakelj: *Plebiscit 1990*, 26. oktober 2010
- Štukl, Jože: *Kaj jemlješ ti orožje sin*, 9. november 2010 – na 2. Muzejskem knjižnem sejmu v Narodnem muzeju Slovenije, Ljubljana
- Jelena in Matjaž Bertonec: *O škofu, mostu in starem gradu*, 10. november 2010 – na 2. Muzejskem knjižnem sejmu v Narodnem muzeju Slovenije, Ljubljana

Brezplačne muzejske dejavnosti za otroke:

- 22. maj 2010 – muzejska ustvarjalna delavnica *Cvetje iz papirja*
- 17. junij 2010 – muzejska ustvarjalna delavnica *Kaligrafija*
- 26. junij 2010 – muzejska ustvarjalna delavnica *Škofjeloški grb*
- 6. in 7. julij 2010 – muzejska počitniška ustvarjalna delavnica *Cvetje iz papirja*
- 13. in 14. julij 2010 – muzejska počitniška ustvarjalna delavnica *Škofjeloški grb*
- 20. in 21. julij 2010 – muzejska počitniška ustvarjalna delavnica *Prazgodovinska ogrlica*
- 27. in 28. julij 2010 – muzejska počitniška ustvarjalna delavnica *Bakrena zapestnica*
- 30. september 2010 – muzejska doživljajska delavnica *Od zrna do kruha*
- 2. oktober 2010 – muzejska ustvarjalna delavnica *Ključ*
- 13. oktober 2010 – muzejska ura pravljic *Pripovedke ob grajskem kamnu*; v Knjižnici A. T. Linhart-Radovljica, dislocirana enota Bohinjska Bistrica, v okviru cikla prireditev za otroke *Muzej na obisku*
- 14. oktober 2010 – muzejska ura pravljic *Pripovedke ob grajskem kamnu*; v Knjižnici A. T. Linhart-Radovljica, v okviru cikla prireditev za otroke *Muzej na obisku*